

Södra Mellby kyrka • Södra Mellby Church

Att se det osynliga

De första dagarna i maj år 1886 började den gamla kyrkan i byn rivas. Kyrkoherde Wennerberg stod och grät "på hinsidan dalen", berättas det. Kyrkan var helgad åt sjöfararnas skyddshelgon S:t Nicolaus liksom så många av kyrkorna längs Skånes kuster. Den breda, tvåskeppiga skönheten syntes ända från havet i öster och var därför ett sjömärke för alla som färdades längs kusten.

Så kom en ny tid med nya ideal och önskemål. Kyrkan var för trång och mörk. Befolkningen hade ökat dramatiskt och alla fick inte plats i kyrkan. Mer än en tredjedel av Skånes kyrkor revs på 1800-talet och Södra Mellby kyrka var en av dem.

I början av 1900-talet var rivningsivern i Skåne redan över. Befolkningen minskade, människorna gick mindre i kyrkan och stilidealen hade ändrats. När grannförsamlingen Vitaby äntligen hade samlat ihop nog med pengar för att riva sin kyrka fick de nej av myndigheterna.

Den som saknar de tjocka 1200-talsmurarna, rökelsen och bönerna som stigit där inne, ska vandra in i den nya helgedomen. I de nya väggarna finns den gamla kyrkan delvis bevarad som återanvänt byggmaterial. Osynlig men närvarande – som Gud själv.

Den medeltida S:t Nicolai kyrka låg på kyrkogården öster om vägen.

To see the invisible

In the first days of May in 1886 the tearing down of the old village church began. It was said that Reverend Wennerberg stood crying on the other side of the valley. The church was consecrated to the seafarers' patron St Nicholas, as are many of the churches along the coasts of Skåne. The wide, two-naved beauty could be spotted all the way from the sea in the east and was therefore a navigation mark for everyone who sailed along the coast.

Then a new era came with new ideals and wishes. The church was too small and dark. The population had increased dramatically and there was not enough room in the church. More than a third of the churches in Skåne were demolished in the 19th century and Södra Mellby Church was one of them.

At the beginning of the 20th century, the eagerness to tear down was over. The population decreased, people did not go to church as often as they used to and ideals had changed. When

the neighbour parish Vitaby finally had collected enough money to tear down their church the authorities said no.

Anyone who misses the thick 13th century walls, the incense and the prayers that have risen in there, should walk into the new sanctuary. The old church is partly preserved in the new walls as recycled construction material. Invisible but present – as God is.

The medieval St Nicolai church was located in the churchyard east of the road.

